

Slovenská archivistika č. 1/2003

OBSAH

PhDr. Elemír Rákoš, PhD., laureátom štátneho vyznamenania (Peter Kartous)	3
ŠTÚDIE A ČLÁNKY	
Rákoš, Elo: Úvahy o archivistike	5
Rábik, Vladimír: Výsady o používaní farby pečatného vosku pre mestá (Výsady pre Žilinu z rokov 1523 a 1533)	32
Szeghyová, Blanka: Príspevok k dejinám mestského súdnictva (Mestská súdna kniha Bardejova 1559-1649):	46
Šedivý, Juraj: Prehľad západoeurópskej latinskej paleografie stredovekého obdobia za posledné polstoročie	62
Vrtel, Ladislav: Heraldický lev (Príspevok k terminológii blazonu)	79
Draškaba, Peter: Riešenie problémov ochrany z pohľadu novej legislatívy	109
LITERATÚRA	
Recenzie a referáty	
Sokolovský, L.: Správa stredovekej dediny na Slovensku (Juraj Žudel)	115
Občianska heraldika (František Žifčák)	118
Literárny archív 34/1997 (Júlia Ragačová)	123
Spiritza, J.: Biografický slovník zvonolejárov činných na Slovensku v druhom tisícročí (František Žifčák)	125
Komorová, K.: Knižnica významného poľského šľachtica a bibliofila 16. st. Melchiora Krupeka (Július Valach)	127
Šimončič, J. - Škoviera, D.: Trnavská univerzita v dokumentoch (1635-1998) (Ján M. Dubovský)	131
Caban, P.: Latinský jazyk v treťom tisícročí (Erika Juríková)	133
Ďurovič, M. a kol.: Restaurování a konzervování archiválií a knih (Jozef Hanus)	134
Cotore, G.: Despere articulusurile ceale de price (Jana Páleníková - Daniel Škoviera)	139
Sedláček, A.: Atlasy erbu a pečetí české a moravské stredoveké šlechty (Jozef Novák)	141
Šťovíček, I. a kol.: Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti (Elo Rákoš)	142
Bibliografický prehľad zahraničných archívnych periodík	
The American Archivist 2001/2, 2002/1, (Peter Draškaba)	146
Archeion 2000, 2001 (Zuzana Kollárová)	149
Der Archivar 2002/3-4 (Peter Kartous)	155
Journal of the Society of Archivists 2001/2, 2002/1 (Peter Draškaba)	157
Levéltári Közlemények 2000/1-2 (Mária Stieberová)	162
Levéltári Szemle 2001 /I -4 (Viliam Csáder)	164
Sborník archivních prací 2002/1-2 (Mária Stieberová)	170
SPRÁVY	
6. archívne dni Slovenskej republiky (Zuzana Kollárová)	173
XXXVI. medzinárodná konferencia za okrúhlym stolom archívov (Peter Kartous)	176
Výbor Medzinárodnej rady archívov pre legislatívne otázky (Mária Španková)	180
Diplomatická produkcia v stredovekom meste (Juraj Roháč)	184
Konferencia Rinascimento virtuale v Bratislave (Juraj Šedivý)	188

Vzťah ústredných orgánov štátnej správy k správe registratúry (Mária Mrižová)	190
Správa registratúry Ministerstva financií Slovenskej republiky (Silvia Sedláčková)	193
Archívy v informačnej spoločnosti (Milan Mišovič)	198
Správa o štúdiu archívnicstva na Filozofickej fakulte UK v akademickom roku 2001/2002 (Leon Sokolovský)	202
Medzinárodná technická archívna stáž 2002 (Miroslav Perniš)	204
Pamätné mince Slovenskej republiky (Juraj Spiritza)	207
Archívy v službách verejnosti (Zuzana Kollárová)	213
 KRONIKA	
Zo zasadnutia Vedeckej archívnej rady (Mária Stieberová)	239
Za PhDr. Zorkou Viestovou (Peter Zoričák)	241
Za Soňou Bôhmerovou (1939-2003) (Eva Vrabcová)	243
Na rozlúčku s Marcelom Smetanom (1942-2003) (Daniela Jackaničová)	244
 INHALT	
PhDr. Elemír Rákoš, PhD., Staatspreisträger	3
 STUDIEN UND ARTIKEL	
Rákoš, Elo: Betrachtungen zur Archivistik	5
Rábik, Vladimír: Vorrecht auf die Verwendung einer Siegelwachsfarbe für die Städte (Vorrechte für Žilina (Sillein) aus den Jahren 1523 und 1533)	32
Szeghyová, Blanka: Beitrag zur Geschichte der Stadtgerichtsbarkeit (Gerichtsbuch der Stadt Bardejov (Bartfeld) 1559-1649)	46
Šedivý, Juraj: Überblick über die westeuropäische lateinische Paläographie der mittelalterlichen Periode für das letzte halbe Jahrhundert	62
Vrtel, Ladislav: Der heraldische Löwe (Beitrag zur Terminologie des Blasons)	79
Draškaba, Peter: Lösung der Probleme des Schutzes aus der Sicht neueingeführten Legislative	109
 LITERATUR	
Rezensionen und Referate	115
Bibliographische bersicht	146
 MITTEILUNGEN	
CHRONIK	173
	239

TABLE DES MATIÈRES

PhDr. Elemír Rákoš, PhD., lauréat de la distinction d'Etat	3
ÉTUDES ET ARTICLES	
Rákoš, Elo: Réflexions sur l'archivistique	5
Rábik, Vladimír: Les priviléges concernant l'utilisation de la couleur de la cire à cacheter pour des villes (Privileges pour la ville de Žilina des années 1523 et 1533)	32
Szeghyová, Blanka: L'étude portant sur l'histoire de la juridiction municipale (Livre judiciaire de la ville de Bardejov 1559-1649)	46
Šedivý, Juraj: La revue de la paléographie latine de l'Europe occidentale de la période médiévale des derniers cinquante ans	62
Vrtel, Ladislav: Le lion héraldique (Article à propos de la terminologie du blason)	79
Draškaba, Peter: La solution des problèmes de la protection du point de vue de la législation nouvelle	109
LITTÉRATURE	
Comptes rendus et exposés	115
Revue bibliografique des périodiques étrangères d'archives	146
RAPPORTS	
CHRONIQUE	173
	239

CONTENTS

PhDr. Elemír Rákoš, PhD. Laureate of the State Distinction	3
STUDIES AND ARTICLES	
Rákoš, Elo: Reflections on Archives	5
Rábik, Vladimír: Privileges of the Use of the Colour of Seal Wax for Towns (Žilina Privileges from 1523 and 1533)	32
Szeghyová, Blanka: A Contribution to the History of municipal Justice (The judicial Book of the city of Bardejov 1559-1649)	46
Šedivý, Juraj: The Survey of West European Latin Paleography of the Middle Ages in the Last Half-century	62
Vrtel, Ladislav: Heraldic Lion (A Contribution to the Terminology of Blazon)	79
Draškaba, Peter: Preservation of Archival Documents from the Point of View of the New Legislation	109
LITERATURE	
Reviews and Reports	115
Bibliographical Survey	146
REPORTS	
CHRONICLE	173
	239

Slovenská archivistika č. 2/2003

OBSAH

Jubileum PhDr. Petra Kartousa, CSc. (Ladislav Vrtel)	3
Nový zákon o archívoch a registratúrach v Slovenskej republike (Peter Kartous)	6

ŠTÚDIE A ČLÁNKY

Rákoš, Elo: Metodológia a prax archívneho hodnotenia (Poznatky a námety)	13
Bernátová, Viera: Taliani v Trenčíne v 16. a 17. storočí v prameňoch trenčianskeho archívu	27
Javošová, Erika: Spoločenské postavenie šľachty na Slovensku v prvej polovici 13. storočia	40
Šedivý, Juraj: Stredoveká latinská paleografia vo „východnej“ Európe a medzinárodná paleografická spolupráca	78
Pospechová, Petra - Spiritza, Juraj: O erbových znakoch zo 14. až 18. storočia (najmä na pečatiach mešťanov Modry, Pezinka a Svätého Jura zo 16.-18. storočia)	98

DISKUSIA

Konzervačná kópia a digitalizácia archívnych dokumentov (Pavol Tišliar)	117
K diskusnému príspevku P. Tišliara Konzervačná kópia a digitalizácia archívnych dokumentov (Jozef Hanus)	126

LITERATÚRA

Recenzie a referáty

Historica XLV. Pamätnica k 50. výročiu študijného odboru archívniectvo a pomocné vedy historické FiFUK v Bratislave (Pavol Valachovič)	130
Kartous, P. - Mrižová, M.: Správa registratúrnych záznamov a archívnych dokumentov u ich pôvodcov (Maria Munková)	133
Žudel, J.: Príručka chronológie (Leon Sokolovský)	134
Kučera, M.: Kalendár Jána z Lefantoviec (Peter Zoričák)	136
Uličný, F.: Dejiny osídlenia Zemplínskej župy (Juraj Žudel)	138
Literárny archív 35/1998, 36/2001-37/2002 (Júlia Ragačová)	142
Dubovský, J. - Pospechová, P. - Turcsány, J.: Doľany (Juraj Spiritza)	148
Malovcová, B. a kol.: Minulosť a súčasnosť Krížovej Vsi (Juraj Spiritza)	151
Ľudia, peniaze, banky (Peter Zoričák)	153
Řezníček, J.: Moravské a slezské urbáre po 1372 / pred 1407-1771 (1849) (Mária Stieberová)	155
Szymanski, J.: Nauki pomocnicze historii (Richard Marsina)	157
Mitteilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung 110/1-4 2002 (Richard Marsina)	160

Bibliografický prehľad zahraničných archívnych periodík

Der Archivar 2003/1-2 (Peter Kartous)	163
Archiven pregled 2002/1-2, 3-4 (Slavko Churý)	164
Archivní časopis 2002/1-4 (Júlia Hautová)	165
Izvestija na dâržavnite archivi č. 80, 81, 82 (Slavko Churý)	169
Journal of the Society of Archivists 2002/2 (Peter Draškaba)	171
La Gazette des Archives 2001 (František Palko)	174
Levéltári Kozlemények 2001/1-2 (Mária Stieberová)	177

Levélzári Szemle 2002/1 -4 (Viliam Csáder)	179
Rassegna degli archivi di Stato 1998/1 (Peter Draškaba)	188
SPRÁVY	
Správa registratúry Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky (Radovan Kollár)	191
Štyridsať rokov archívov Akadémie (Lýdia Kamencová)	193
Udelenie ceny cti Jozefa Hajnóciho archivárom (Milena Ostrolucká)	195
Užitočná exkurzia (Františka Čechová)	196
Dánsky Aarhus zaodetý do zvuku a obrazu (Fero Horvat)	197
Báze archivních fondů a sbírek České republiky. Geneze, stav a perspektivy (Oskar Macek - Michal Wanner)	202
Zasadnutie slovensko-rumunskej komisie historikov (Alžbeta Sedliaková)	209
Litovské archívy (Mária Španková)	211
Archívy v spoločnosti (Milan Mišovič - Mária Španková)	215
Medzinárodná konferencia germanistov v Münsteri (František Žifčák)	219
KRONIKA	
Životné jubileum Mgr. Veroniky Lakatošovej (Ol'ga Kasalová)	223
Na rozlúčku s kolegom a priateľom PhDr. Elemírom Rákošom, PhD. (Peter Kartous)	226
INHALT	
PhDr. Peter Kartous, CSc., 60-jährig (Ladislav Vrtel)	3
Kartous, Peter: Das neue Gesetz über Archive und Registraturen	6
STUDIEN UND ARTIKEL	
Rákoš Elo: Methodologie und Praxis der Archivbewertung (Erkenntnisse und Vorschläge)	13
Bernátová, Viera: Italiener in Trenčín um die Wende des 16. und 17. Jahrhunderts in den Quellen des Archivs von Trenčín	27
Javošová, Erika: Die gesellschaftliche Stellung des Adels in der Slowakei in der ersten Hälfte des 13. Jahrhunderts	40
Šedivý, Juraj: Die mittelalterliche lateinische Paläographie in „Ost-Europa und die internationale paläographische Zusammenarbeit	78
Pospechová, Petra - Spiritza, Juraj: Über Wappenzeichen aus dem 14. bis 18. Jahrhundert (insbesondere auf den Siegeln der Burger von Modra, Pezinok und Svätý Jur aus dem 16. bis 18. Jahrhundert)	98
DISKUSSION	117
LITERATUR	
Rezensionen und Referáte	130
Bibliographische Überblick über ausländische Archivperiodika	163
NACHRICHTEN	

TABLE DES MATIÈRES

PhDr. Peter Kartous, CSc., Sexagénaire (Ladislav Vrtel)	3
Kartous, Peter: La nouvelle loi concernant les archives et les r é gistratures	6

ÉTUDES ET ARTICLES

Rákoš, Elo: Méthodologie et pratique de l'appréciation d'archives (experiences et propositions)	13
Bernátová, Viera: Les Italiens présents dans la ville de Trenčín à la frontière des 16e et 17e siècles, figurant dans les sources d'archives de Trenčín	27
Javošová, Erika: La situation sociale de la noblesse de la Slovaquie dans la première moitié du 13e siècle	40
Šedivý, Juraj: La paléographie médiévale latine en Europe „de l'Est“ et la coopération internationale paléographique	78
Pospechová, Petra - Spiritza, Juraj: A propos des armoiries datant des 14e au 18e siècles (surtout sur les sceaux des bourgeois des villes de Modra, de Pezinok et de Svätý Jur des 16e au 18e siècles)	98
DISCUSSIONS	117

LITTÉRATURE

Comptes rendus et exposés	130
Revue bibliographique des périodiques étrangères d'archives	163

RAPPORTS

CHRONIQUE	191
------------------	-----

CONTENTS

PhDr. Peter Kartous, CSc., 60-year-old (Ladislav Vrtel)	3
Kartous, Peter: New Law of Archives and Current Records	6
STUDIES AND ARTICLES	
Rákoš, Elo: Methodology and Practice of Archival Appraisal (Experiences and Proposals)	13
Bernátová, Viera: The Italians in Trenčín at the Turn of 16th - 17th Century in the Sources of the Trenčín Archives	27
Javošová, Erika: The Social Position of Nobility in Slovakia in the First Half of 13th Century	40
Šedivý, Juraj: Medieval Latin Paleography in „East“ Europe and International	

Paleographical Cooperation	78
Pospechová, Petra - Spiritza, Juraj: About Coat-of-arms Signs from 14th to 18th Century (especially on the Seals of Modra, Pezinok, Svätý Jur Citizens from 16th to 18th Century)	98
DISCUSSION	117
LITERATURE	
Reviews and Reports	130
Bibliographical Survey of Foreign Archival Periodicals	163
REPORTS	191
CHRONICLE	223